UREDNIŠTVO I UPRAVA
u TRSTU, via Torre Bianca 21, I. p.
Telefon: broj 90-240

Pisma, rukopisi, neraspodarani brojevi i novac šalju se na naslov:
„Gore srca !“
PAZIN - Sjemenište
ili:
TRST, via Torre Bianca 21 I. p.

GORE SRCA!

VJERSKI LIST ZA ISTRU.

Poštarina plaćena u gotovom
Spedizione in abb. post. (II gruppo)

Cijena za 1 pojedini broj 4.— lira,
u jugoslaviji 2.— dinara.
Pretplata i za svaki mjesec 10.— lira
u jugoslaviji 5.— dinara.
Oglasi stoje 10.— lira za svaki
milimecar visine u širini 1 stupca.

Godina I. br. 7. Izdaje: Književno društvo Sv. Mohora za Istru. Izlazi svekog 1. i 15. u mjesecu. U Trstu, dne 1. srpnja 1946.

DA SVI BUDU JEDNO

Početkom prošlog deseljeća napisao je poznati bogoslovski pisac Karl Adam u svojoj knjizi «Bit katolicizma», da je velikim istočnim raskolom Providnost kaznila kršćanski Istok i Zapad, jer su time oba duhovno osiromašili izgubivši mogućnost medjusobnog obogaćivanja. Ali je u isto vrijeme Providnost obogatila Crkvu uputivši slavensku svetu Braću Ćirila i Metoda, da postanu vezom Istoka i Zapada, osnivačima slavenske kršćanske kulture i ponajboljim apostolima Kristove misli na evropskom kopnu. To potvrdjuju izjave nepogrešivog učiteljstva Crkve Kristove, područje (preko pola Evrope), koje zahvaljuje njihovom djelovanju luč Evandjelja, muke, koje su oni za vrijeme svog misionarskog rada podnijeli («po tome će se poznati, da ste moji učenici»), i djela, koja su ostavili, a koja su zanosila kroz preko tisuću godina, a i danas zanose sve plemenite duhove kršćanskog Istoka i Zapada. U novije vrijeme teku potvrde ćirilo-metodske misli duhovnog jedinstva Slavena i svih kršćana od Lava XIII. (okružnica «Grande munus» 1880. g.) preko mnogobrojnih okružnica, govora i molitava do Pija XII. Ide ta misao kroz život i rad hrvatskog učenjaka Križanića i biskupa Strosmajera do naših dana na glasu svetosti preminulog kapucina o. Leopolda Mandića, na Istoku od Čaadajeva i Solovjeva do Szeptyckog i Berdjajeva, na Zapadu do Muckermanna, Maritaina, Schuberta i.t.d.

Danas — u doba socijalnih vrijednja i naglašavanja dostojanstva čovjeka u glasovitim točkama Pija XII. o uredjenju društva — značajno je učiti činjenicu, da sv. Ćiril i Metod, ponosni solunski gradjani i najglasovitiji učenjaci svoga vremana, polaze priprostim slavenskim seljacima, da im posvete čitav preostali mučenički dio svoga života.

Mi istarski Hrvati — uz ostale Hrvate, uz Slovence, Čehe, Slovake i Poljake — sačinjavamo zapadni rub Slavenstva, te stoga najbolje poznajemo dobre i slabe strane neslavenskih naroda u Evropi. Otuda možemo najtrijeznije shvatiti poslanstvo kršćanskog Istoka i potrebu medjusobnog razumijevanja Slavena obaju Crkava. Mnogi to možda danas ne razumiju, jer živimo uronjeni u mnoge nesreće, koje je donijelo ratno zbivanje i propadanje staroga svijeta. No pitanje bratstva kršćana svih jezika i boja živo je na Zapadu i Istoku i neće proći dugo vremena, da mnoge ideje i stvari sazriju. U sudbonosnom zbivanju, koje je najavila fatimska Gospa, a koje mi ne možemo po svojoj volji ubrzati, ali ni zaustaviti, odgovornost za sudbinu duša nosima svi kršćani. «Došao sam, da život imaju, i da ga imaju u izobilju», rekao je Krist. Takvog života u obliku prave svetosti ima u Zapadnoj i u Istočnoj Crkvi, kako utvrdjuje Karl Adam u gore spomenutoj knjizi. Zar prava svetost ne spada u isto mističko Tijelo Kristovo? Kao što je u 14. stoljeću staroslovenština od hrvatskih benediktinaca presadjena u praški Emaus i krakovski Kleparz, tako neka i danas ćirilo-metodska misao sa groba sv. Metoda u Velehradu unese novi duh medju ostavljenu braću.

Istra je prava klasična zemlja glagoljice i glagoljaša. Tisućgodišnja ćirilo-metodska predaja Istre stvorila je onu povezanost izmedju svećenstva i naroda, sačuvala je istarske Hrvate od feudalizma, gradjanskog duha i fašizma. To dobro utvrdjuje i «Glas Istre» u svom br. 108 od 30. listopada 1945. u članku «Svijetle tradicije istarskog svećenstva». Glagolske matice, misali i ploče najviše su djelovale na posjetioce prigodom boravka Medjunarodne komisije na izložbi u Pazinu u mjesecu ožujku ove godine, a predstavljaju i danas neoborivi dokumenat hrvatstva Istre. Stoljetni ili kulturni rad onih znanih i neznanih narodnih popova glagoljaša. Dobrile i Mahnića, «Družbe sv. Ćirila i Metoda», Spinčića, Mandića, Laginje. Grašića i t. d. doživljava pobjedu i medjunarodno priznanje.

Fašističko razbijanje i paljenje dragocjenog glagoljskog blaga, «pretvaranje» kipova sv. Braće u «kipove sv. Petra i Pavla» i ostala nasilja nijesu nas slomila. Mi želimo talijanskom narodu vjersku, kulturnu i socijalnu obnovu. Ali kao Hrvati i Slaveni Julijske Krajine nećemo na temelju Božjeg i prirodnog prava živjeti i stvarati svoju kršćansku, ćirilo-metodsku kulturu u okviru svoje hrvatske i jugoslavenske domovine, u zajednici sa duhovno mladim ruskim narodom i svim onim pozitivnim vrednotama, koje on unosi u novi svijet, koji je na pomolu.

Odazivajući se pak duhu poziva fatimskg Gospe neće biti nijedne crkve ni kuće u Istri, Hrvatskoj i Slavenskom svijetu, koja ne bi imala barem sliku slavenske sv. braće Ćirila i Metoda, pred kojom će kršćanska srca ne samo na narodni blagdan 5. srpnja, nego često kroz godinu pobožno moliti za jedinstvo Slavena u općoj Crkvi: «Da svi budu jedno.»

«Braneći načelo privatnoga vlasništva Crkva ima pred očima visoki etičko-socijalni cilj. Ona nema namjere prosto i jednostavno podupirati postojeće stanje, niti načelno braniti bogataša i moćnika protiv siromaha i onoga, koji nema ništa. Naprotiv! Od svog početka Crkva je zaštitnica slabijega i potlačenoga pred nasiljem moćnika i braniteljica svih vrsta radnika pred svakom nepravdom. Ali Crkva traži da načelo privatnoga vlasništva bude takovo, kakovo ono mora mora biti prema nacrtima božanske mudrosti i prema zakonima prirode: temelj društvenoga reda, potrebni preduvjet ljudskih nastojanja, podstrek u težnji oko postignuća zemaljskog i vječnog cilja, — a po tome i slobode i dostojanstva čovjeka, darova, koje nam je Bog dao i određio nam njihovu vrijednost u našem gospodarenju nad materijom.»

Pijo XII.

Kako umiru katolici

U njemačkoj štampi iznose se sada pojedinosti o progonima katoličke Crkve i njenih prvaka za vrijeme nacističke vladavine. Katolička se Crkva od prvog dana dolaska Hitlera na vlast odupirala naclizmu. To je naglasio i američki državni tužilac na procesu u Nürnbergu svojom izjavom: «Medjutim, dok je Njemačka proživljavala crne dane, bilo je ljudi, koji su imali snage javno protestirati.»

U berlinskim novinama Petrusblatt nalazimo prikaze zadnjih dana života nekolicine poznatih njemačkih svećenika, koji su bili osudjeni na smrt i strijeljani 10. XI. 1943. godine. Njihove zadnje poruke iz zatvora najbolje pokazuju s kakvim su duševnim raspoloženjem čekali smrt. Otac Dressex ovako poručuje: «Duboki Božanski mir i pouzdanje u Boga daje mi snage da izdržim sve patnje. Sve prolazi samo Bog ostaje! Neka bude hvaljen Krist! Danas sam osudjen na smrt.» Otac Lange u oproštajnom pismu roditeljima kaže: «Kad bi me upitali što osjećam, odgovorio bih vam da sam sretan, jer ću već danas biti iznad svih zemaljskih trpljenja. Kakvu sinu utjehu i koju snagu nalazim u Kristovoj vjeri. Danas se približava najvažniji čas moga života. Danas ću se povratiti svome nebeskome Ocu.» Otac Mueller ovim riječima pristupa pred svoje krvnike: «Kako će biti divan ulazak u život vječnosti.»

Ne manje junačko bijaše držanje mnogih svećenika katolika. Eugen Bolz, poznati katolički prvak i negdašnji državni predsjednik Württenberga, bio je uhićen u vezi s atentatom na Hitlera. Osudjen na smrt očekuje u svojoj ćeliji zadnji posjet žene i djece. «Kad su žena i djeca ušli u ćeliju, našli su ga potpuno smirenog, čak je davao dojam sretnog čovjeka. Kao nekad u stara kršćanska vremena uzeo je sv. Hostiju, koju mu je kriomice donijela žena, i sam se je pričestio.»

Ovako umiru katolici. Vjera u Boga daje snage da se izdrže sve kušnje.

Čudo u Fatimi

Za vrijeme svečanoga krunjenja Majke Božje u Fatimi, četvorica neizljećivih bolesnika ozdravili su na čudotvoran način. Tri od ovih čuda dogodila su se u času poljske blagoslova sa Presvetim

---

Tražim te, Gospodine...

Gospodine!
Večan si! Vječnost!
Od uvijek, za uvijek!
Stoj Kakoš Kamoš
I Svemogući!
Ja... čovjek... ore sam,
Što milim na podnožju Tvom,
A ipak ponos i taština upravlja svijetom:
S nebesa srušio Te ljudski um
I smrtnik se diže na piedestalu,
A Tvorca sviju i svega nema u kraljestvu
Ah, quo vuit ljudski rod? [Seom.
U besdan: ta kamoš u visinama
Nema mjesta sablasnu toj.

Tražim Te, Gospodine,
I tmini dana sunčanoga
I u liku slike Tvoje.
Ta čovjek je Tvoj.
Tražim Te u svitlu.
U traku runca, što hrli s nedostižnih visina
U morskim dubinama, što dižu stiji val
U snježnim brdima
U cvrkutu ptica
I lustanju lwoja
U crnu, koj' izjeda stoljetnog duba srž.
Jer znam, da si svuda...
See je prolazno, samo Ti ostaješ: Vječnost!

Tražim Te, Gospodine!
I tražit ću Te....
Umoran sam. Odgovori mi:
U' šaptom vjetra
Ji' hujanjem olujne sile.

Ne daj, da klonem
Pod bremenom svojim...
Smrkava se
I na domaku je noć!
Dodji, Gospodine
Pohodi i preobrati rod svoj!

Pazin, srčnja 1946.

F. Mohorovičić.

Nijedna žrtva nije veća, nijedna korisnija, nijedna Božjem veličanstvu ugodnija od sv. mise.

Sv. Lovro Justinjanski.

Život s crkvom

Četvrta nedjelja po Dudovima

(Dne 7. srpnja.)

Često puta u životu snadju nas nevolje. Naš se životni brod ljulja u olujl, koja bjesni oko nas. Zar ćemo se izgubiti, propasti? Ne. Visoko stoji svjetionik, iz njega neprestano na sve strane prodire Božansko svjetlo, koje će nas sigurno dovesti u luku spasa. «Gospod je svjetlost moja i spasenje moje: koga da se bojim?» Nikakvog straha ne treba imati. Komu vjera upravlja korake, ko ga Božje zapovijedi vode kroz život, taj ne može propasti.

«Sudim, da stradanja sadašnjega vremena nisu ništa prema slavi, koja se ima otkriti na nama. Jer stvorenje silno čeka na objavljenje sinova Božjih, jer je stvorenje podložno taštini ne od svoje volje, nego za volju onoga, koji ga podloži u nadi da se i isto stvorenje oslobodi od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božje, jer znamo, da sva ko stvorenje uzdiše i stenje sve do sada. A ne samo ono nego i mi sami, koji imamo prvorodno Duha, i mi sami uzdišemo čekajući posinjenje, otkup tijela svojega, po Kristu, Gospodinu našem.» (Ovo su riječi iz POSLANICE bl. Pavla apostola Rimljanima, koje ćemo poslušati na današnjoj sv. misi).

U EVANDJELJU po Luci (5, 1-11) vidi mo Krista na Genesaretskom jezeru. Iz Šimunove ladjice propovijeda narodu. «A kad prestade govoriti, reče Šimunu: Idjte na dubinu, te bacite ovcje mreže na lov! I Šimun odgovori: Učitelju, svu noć smo se trudili i ništa nismo uhvatili, ali na tvoju riječ bacit ću mrežu. I učiniviši to uhvatiše tako veliku množinu riba, da im se mreža razdirala. Šimun Petar i svi ostali rdari ostali su zapanjeni pred tim čudom, «A Isus reče Šimunu: Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude. I izvukavši ladjice na kopno, ostaviše sve i otidjoše za njim.»

Neuki ribari vjerovali su Kristu. Oni će ga slijediti do kraja — preko Križa do Uskrsnuća. Njihova ljubav prema Božanskom Šinu učinit će ih dionicima najveće patnja, ali i najveće slave.

Današnja je nedjelja ujedno blagdan velikih slavenskih apostola Sv. braće Ćirila i Meteda.

U rajskim sad se dvorima
Na molbu našu ozrite:

APOLOGETSKI KUTIĆ

Gospod Bog krivim crtama ravno piše

Kad pišem za ovaj kutić u ovim novinama, najvolio bih znati, kakove prigovore protiv vjere najviše čuju oni, koji ovo čitaju, ili koje najviše sumnje njima samima najviše dolaze na pamet. Tako bih sa sigurnošću znao, o čem bi bilo najpotrebnije pisati, a ovako mogu samo nagadjati. Zato kad bi koji od čitatelja stavio na papir one prigovore protiv vjere, na koje sam ne zna odgovoriti, pa kad bi ih poslao na uredništvo s oznakom «za apologetski kutić», bio bih mu veoma zahvalan i trudio bih se, da sva upućena pitanja obradim u koliko mogu — zadovoljim one, koji ih pošalju.

Za ovaj put moram kao i do sada nagadjati. Promišljao sam, što je pažljivi čitatelj mogao misliti, kad je prošli put čitao na ovome mjestu u ovom apologetskom kutiću, da su oni, kojima se Bog objavljuje, uvijek bili sakriveni svijetu i od svijeta prezreni i progonjeni, te da takovih ima i danas kao što ih je uvijek bilo. Mnogi čitatelj nije o tome dalje mislio ali netko se sigurno pitao i nislio sam sobom po prilici ovako: pa kakova je to objava, koja ostaje sakrivena svijetu? Ako se Bog javlja onda to ne smije ostati sakriveno, prezreno i progonjeno. Sam Bog bi to morao udesiti tako, da njegova objava zasjajli kao sunce cijelome svijetu, a u prvom redu onima, koji se Bogu protive.

Tako obično ljudi misle. Pogledajte dječaka, kad pusti maha svojim mislima. On razmišlja, što bi učinio, da je svemoguć, pa u svojoj pameti zgrće za sebe sve bogatstvo svijeta, sebe uzdiže iznad svih, a svoje protivnike odmah udara gromom. Takovi su bili i apostoli. Neko selo u Samariji nije jednom htjelo primiti Isusa, pa su ga apostoli nagovarali: neka zatove na to selo ognj s neba. Isus im je na to odgovorio: «Ne znate, čijega ste duha!»

Duh Božji nije takav. Božji putovi nisu ljudski putovi. Bog radi obratno. Sin Božji, kralj svih vjekova, radja se u štali, svoje rodjenje javlja tek priprostim pastirima i nekim stranim mudracima s istoka, zatim bježi u Egipat, i vraćivši se živi skrovitim životom u Nazaretu. Za javno djelovanje upotrebio je ne pune tri godine i nije izlazio iz uskih granica Palestine. Velika je čudesa činio, da pomogne potrebne, ali mu je uvijek bilo stalo do toga, da se ta čudesa ne razglasuju. Skrivao se je, da ga ne proglase kraljem, i konačno — mjesto da svoje protivnike ognjem spali, — dopustio je, da ga oni uhvate, ponižavaju, bičuju i na krtl razapnu.

Time dolsta nije propalo Božje djelo, jer je nakon smrti slijedilo slavno uskrsnuće. Ali i kod uskrsnuća, kao i kod svih drugih slavnih pobjeda Kristovih, strogo je održan temeljni zakon Božje objave, koji je sam Isus izrazio ovim riječima: «Zahvalujem ti, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i razumnih, a objavio si malenima. Da, Oče, jer je tebi tako po volji.»

Ljudi mogu slobodno misliti, da bi oni znali raditi bolje od Gospodina Boga; ljudi se mogu slobodno i srditi na takav Božji postupak; ljudi mogu slobodno reći, da oni ne razumiju, zašto Bog tako radi, ali svi moraju priznati, da Bog doista tako radi. Tkogod i malo pozna Božje djelovanje, mora priznati, da Bog voli poniznost, da ljubi skrovitost i drugovoljno trpljenje, te da se zato objavljuje malenima. Svi su sveci spoznali tu veliku istinu, pa su zato uzljubili poniznost i našli put do Boga.

Treba li navesti koji primjer za to? Mogao bih za primjer navesti sve svece redom, počevši od pustinjaka starih vremena, do modernih djevica, koje se popuf svete Terezije za cijeli život zatvaraju u samoću, da u poniznosti i skrovitosti mogu biti bliže Bogu. Ali njsto koga navesi ću vam i ovaj put nekoliko riječi velikog crkvenog naučitelja svetog Augustina. Da vidimo, što on kaže o ovome, o čemu mi ovdje govorimo. On je bio jako učen. Prošao je sve zlo i dobro ovoga svijeta, pa kad je vidio sve siromašivo krivih nauka, napisao je jednu veliku knjigu, da pobije poganstvo vjeru. Toj knjizi je sta. vio naslov «O državi Božjoj», jer brani protiv poganja sveta Crkvu, koja je Božja država među drugim državama na zemlji. Svaka država ima svoje zakone, pa svet' Augustin odmah na prvoj stranici kaže, koji je vrhovni zakon Božje države. Ja bih Vam to mogao reći svojim riječima, ali sveti Augustin nekako mnogo ljepše od mene piše, pa neka, kako on to kaže:

«Poduzeo sam obraniti preslavnu državu Božju protiv onih, koji više štuju svoje bogove (poganske), nego li njezinog osnivača. Poduzeo sam zaista ve-

(Nastavak na 2.-goj str.)

Peta nedjelja po Duhovima

(Dne 14. srpnja.)

Crkva nas danas ponovno upozorava na potrebu vršenja dobrih djela. No pravi kršćanin ne čini samo izvanjskih dobrih djela, već sve, što čini, proizlazi mu iz unutarnjega uvjerenja, iz dobrote srca. Nemojmo biti farizeji. Licemjerstvo nije dostojno kršćanina. Samo onima, koji Boga u svemu i nada sve ljube, pripravio je Bog na ovom i na drugom svijetu neviđljiva dobra. A stvarna ljubav prema Bogu očituje se najbolje u ljubavi prema bližnjemu. «Kako možeš nositi mržnju prema onome, s kojim si združio u crkvi svoj glas u zajedničkoj molitvi Bogu?» (sv. Ambrozije).

«Budite svi složni, milosrdni, bratoljubivi, milosrdni, ponizni. Ne vraćajte zlo za zlo, ni psovke na psovku, nego nasuprot blagoslivljajte, jer ste na to pozvani, da baštinite blagoslov... Neka se ukloni od zla i neka čini dobro; neka traži mir i ide ravno za njim, jer oči Gospodinove (gledaju) pravednike, i uši njegove (slušaju) molitvu njihovu, a lice Gospodinovo (stradnje) je protiv one, koji zlo čine. I tko da vam naudi, ako revnujete za dobro? Ali ako i trpite poradi pravde, blaženi ste. Ne dajte se od njih zastrašiti niti uplašiti; nego Gospodina Krista svetite u srcima svojima.» (Riječi POSLANICE bl. Petra apostola na današnjoj sv. misi).

U EVANDJELJU po Mateju (5, 20-24) Krist nam govori kakvi moramo biti da pontignemo vječnu sreću, «Ako ne bude pravednost vaša mnogo veća nego li književnika i farizeja, nećete ući u kraljevstvo nebesko. Čuli ste, da je kazano starima: Ne ubij, a tko ubije, bit će kriv sudu... Ako dakle prineseš svoj dar na oltar i ondje se sjetiš, da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi ondje svoj dar pred oltarom i idi to se prije pomiri s bratom svojim, pa onda dodji i prinesi svoj dar.»

O PLESU

Oni, koji su proživjeli prvi svjetski rat, a i danas su još na životu, živi su svjedoci, kako je nastupom mira naša sela i gradiće zahvatila upravo luda strast za plesanjem, plančevanjem i uživanjem svake vrste. Mladež, koja je za dugotrajnog rata silom prilika bila lišena svih ljepših i poštenih životnih radosti te podvrgnuta svim mogućim stradanjima, odnosnoručenim je snagama htjela nadoknaditi izgubljeno vrijeme te se bacila u vrtlog uživanja. Pri tom izgubila je pravu mjeru prosuđivanja i prešla sve granice dostojnosti. Nesreća je pri tom bila ta, da je naša zemlja došla pod tuđinsku vlast, koja ni prstom nije maknula, da spriječi to prekomjerno i pogubno mahnitanje ili da ga barem svede u prave granice. Sto više, ta je vlast plesove i ostale nastranosti, koje su s plesom u najtješnjoj vezi, svim silama podupirala, znajući vrlo dobro, da će na taj način naš narod najlakše i najprije čuđoredno pokvariti te tako ostvariti najpovoljnije uvjete za njegovo što brže odnarođenje. Na vesti bismo mogli više izjava predstavnika tadanje vlasti, naročito zapovjednika karabinjera, od kojih je najviše i zavisilo davanje plesnih dozvola i koji su otvoreno priznavali da plesove podupiru i dozvoljavaju jedino s tom nakanom.

Jasno je stoga da je sve to duboko zabrinulo sve dobre i iskrene rodoljube, kao i dobre roditelje, koji su sa žebnjom u duši gledali u budućnost našega naroda u Istri. Najveći su bol osjećali dobri narodni svećenici, koji su s narodom živjeli i trpjeli. Oni su živo nastojali, kako bi svoj narod, a naročito mladež — tu uzdanicu svakog naroda — sačuvali tjelesno i čuđoredno zdravu, otpornu, znajući vrlo dobro, da je jedino na takvu mladež kadra odoljeti svim zlorumim pokušajima neprijatelja te upriječi sve svoje snage za duhovni i materijalni procvat svog naroda i domovine. Jedino takva je mladež kadra i živote svoje dati za narodne i domovinske ideale. Zato su naši narodni svećenici već onda upriječi sve svoje snage, da stanu na put plesnom ludovanju po našim selima. Hadi tog svog nastojanja morali su progutati mnogu gorku pilulu i kao kakvi zločinci odgovarati pred fašističkim vlastodršcima, kojima taj njihov rad nikako nije išao u račun.

I posilje ovog strahovitog rata naša mladež previše pleše i ludo troši zdravlje i dragocjeno vrijeme. U prekomjernom plesanju, koje se znade produljiti i duboko noć ili čak do zore, gubi ona svoje tjelesne i moralne snage, koje su nam naročito danas u obnovi naše ratom opljačkane i teško opustošene domovine neophodno potrebne. Plesanje, koje je danas zahvatilo naša sela, velika je i teška rakrana na našem narodnom tijelu. Stoga s najvećim veseljem pozdravljamo pisanje «Glasa Istre», koji je u više navrata ozbiljno nastupio proti prekomjernom plesanju naše mladeži i pri tom prstom upro u tu bolnu ranu. I mi kao javno vjersko glasilo osjećamo svoju svetu dužnost, da o tom predmetu progovorimo ozbiljnu riječ, pa ćemo u nizu članaka osvijetliti pitanje plesa naročito s vjersko-moralnog stanovišta, da na taj način doprinesemo svoj udio u liječenju toga zla. To je naša najsvetija dužnost pogotovo danas, kad svježe, zdrave i požrtvovne snage naše mladeži trebamo za obnovu ne samo materijalnog nego i duhovno-čuđorednog života našega naroda.

Kakve trebaju biti hrvatske djevojke

Naš nezaboravni predobri biskup dr. JURAJ DOBRILA dao je našim djevojkama ovu očinsku opomenu:

«Slavske majke nazivaju mile kćeri: «Sunce moje», a sunce je bistro; «zlato moje», a zlato je čisto; «janje moje», a janje je krotko; «golubice moja», a golubica je prosta i bezazlena; «sroce moje», a srce treba da je plemenito i ljubezni vo; «košutice moja», a košutica treba da je plaha. Budi daklę uistinu, o djevojko, materina dušo i željo, bistroumna i čista, krotka, prosta i bezazlena, plemenita, ljubezniva i plaha od svake napasti i pogibli; budi i radina, pomnjiva kano i mrav, a razborita i štedljiva kao i pčela ta

DOPISI

HODOČAŠĆE NA UČKU

Kod M. B. Pomoćnice kršćana na Maloj Učki

Pod samim vrhom Učke, kraj malenog pastirskog sela Mala Učka, stoji zasjenjena od oraha i trešanja malena crkvica, posvećena Majci Božjoj Pomoćnici kršćana — Sagradio ju je uz veliko žrtvu god. 1931. vjerni narod pod vodstvom tadanjeg moščeničkog župnika velec. Miljana Grlja. Marijin kip neobično je lijep. Iz njega odsjeva dostojanstveni mir, a ujedno i nebeska milina, pa čovjeka privlači neodoljivom snagom. Na tisuće vjernika našlo je dosada, ondje mir i utjehu.

U vrijeme rata bilo je selo Mala Učka posvema uništeno, ali je crkvica s kipo. vima i slikama nekim čudom ostala neoštećena. Ta je činjenica uvelike povećala ljubav vjernika prema Marij. i. I doista je Gospa svoje proštrila vijest o nedočašću na Učku, vjerni je narod u neočekivanoj mjeri dao odaska svojim osjećajima.

Cijelu noć od Duhova na Duhovski ponedjeljak dolazili su hodočasnici, a u zoru Duhovskog ponedjeljka odjekivala je cijela Učka molitvom i pobožnim pjesmama. S juga dolazili su Plominci, Kršanci, Cepljani i oni iz Kožljaka i Sušnjevice, sa zapada Gologorićani, Krbunci, Borućani i Boljunci, sa sjevera Bočani, Lupoglavci, Semićani, Vranjci, a sa istoka Opatijci, Lovranci, Mošćenjari, Veprinčani i Poljanci. Svi su hodočasnici putem pjevali i molili.

Sv. misе služile se svakog sata od 5 do 11 sati. U 8 sati prikazala se sv. misa za žrtve prošloga rata. Držljivo je kod te sv. mise bilo to, da su vjernici — poput prvih kršćana — pratili svećenika moleći glasno u hrvatskom jeziku iste molitve, što ih svećenik moli iz misala.

Svečana sv. misa održala se pod granama staroga oraha. Misio je velec. Božo Jelovac, župnik iz Boljuna, a asistirali su mu velec. župnici iz Sumberga i Mošćenica. Pjevao je pod vodstvom velec. gologoričkog župnika Brumnića sav narod, predvođen od vrsnog gologoričkog pjevačkog zbora. Propovijed je održao velec. župnik iz Dolenje Vasi. Iz njegovih riječi, podupirtih dokazima iz Sv. Pisma i povijesti, jasno smo upoznali, da nakon tolikih povreda zakona pred nama stoje samo dva izlaza: ili pokora ili kazna. Govornik nam je kazao, što nam je činiti. Ponajprije trebamo se očistiti od grijeha u vrijednoj ispovijedi, a zatim odlučiti da ne ćemo više grijšiti te strpljivo podnositi svoj svagdašnji križ. Završio je riječima: «Činimo pokoru! I Gospodin Bog, koji skrušena i ponižena srca ne prezire, obratit će ponovo svoj Očinski pogled na nas i na sav istarski puk.»

Poslije kratkog pokorničkog ručka sav se narod ponovo sakupio oko klapa pred. Djevice. Osam u bijelo odjevenih učkarskih djevojaka digło je kip na ramena i procesija je krenula. Marija je u hodnji pratila slavlje. U procesiji je bilo više od dvije tisuće vjernika, a na čelu više stotina muževa i mladića. Svi su bili sabrani i pobožni, a mnogi s krunicom u ruci.

Na malenoj uzvisini izvan sela procesija je stala. Velec. otac iz Ičića posvetio je poslije oduševljenog govora sve prisutne Prec. Srcu Marijinu. Zatim smo se vratili k crkvici. Uzput je svećenik dijelio čudotvorne medaljice. Darljivo je bilo gledati, kako su muževi i mladići veselo primali medaljice i pripinjali na svoje kapute.

Kad smo se ponovo sakupili oko crkvice, jedan nam je od svećenika s povišenog mjesta doviknuo Isusove riječi **Ako budete vi meno priznali pred svijetom, priznat ću i ja vas pred nebeskim Ocem!** Narod mu je odgovorio oduševljeno pjevajući:

O Majko, blagoslovi
Živе nam vjere jek:
Hoćemo Boga za Oca svoga,
Hoćemo Boga za Kralja vjek!

(Nastavak sa 1. ve str.)

liko i teško djelo, jer mi je ponatoč, koliko truda treba, da se ohole ljude uvjeri, kako je vjekša snaga ponižnosti, po kojoj biva da se nad sve zemaljske veličine, kove kolebanju u ovom promjenljivom vremenu, ne uzdiže ljud. skom snagom nego darom Božje milosti. Kralj naime i osnivač ove državе, o kojoj govorimo otkrio je u Svetom Pismu svojim naročitima vrhovno načelo svojeg zakona, koje glasi: «Bog se protivi oholima, a ponizinima daje milost.»

Poniznost, skrovitost, križ! To su krivе crte, koje ljudi ne razumiju. A Božja objava je sva ispisana tim krivim crtama. Tako naduti mudrijaš, koji tih crta ne vidi, ne zna za Božju objavu. Njegov oholi mudrost i razumi je sakriveno, što Bog i danas otkriva malenima, kojima i danas govori na jednaki način, kako je govorio svojim odabranicima u svim vremenima. Oholoj mudrosti čini se taj postupak neispravan i kriv, a u stvari ne može biti ništa ispravnije od toga, da se Bog javlja onima, koji ga ponizno traže. Crte, kojima je ispisana Božja objava, ljudskom oku samo se čine krive a u istinu one su najpravilnije, da se njima ravno piše.

Sada, dragi čitatelju, povuci sam zaključke iz ovih razlaganja. Ja ne znam, što bih više nađodao. Meni se čini, da Božja objava sjaji ljudima kao sunce sve ove su onamo od vremena patrijarha Noe, Abrahama, Mojsija i proroka. Meni se čini, da bi svakomu moralo biti jasno kao sunce, da se je na Kristu ispunilo sve, što su proroci pisali i da je Crkva Katolička sa svojim svetima vjerni nastavak i produženje Kristova života na zemlji. U Kristu i u njegovoj Crkvi Bog se javlja ljudima jasno i očito, kao što se sunce svakog dana pokazuje na nebu. Potrebno je samo to, da oholim ljudima padne s očiju mrena nadutosti, pak će svi vidjeti Božju istinu, koju je On ispisao kroz vjekove pišući uvijek jednako ravno i čvrsto

Prof. A. B.

IZ PAZIHA

Proslava sv. Antuna.

Ove je godine u franjevačkoj crkvi u Pazinu proslavljen blagdan sv. Antuna na zapažen način. Uoči blagdana obavljena je devetnica s propovijedi i blagoslovom na večer. Na sam blagdan redale su se tihe svete mise, a svečana je sv. misa pjevana u 9 i po sati. Poslije podne u 3 sata održali su djeca s ljiljanima u rukama pobožan blagoslov. Ta su mala djeca u 6 sati i po otvorila procesiju sa svećenim kipom, koja je obišla gradom. Osobitu pozornost svratili su na sebe «Mali paževi sv. Antuna», koji su — obučeni u kleonoj sredovječnoj odori — pratili kip. Procesiju oživljavali su svojim pjevanjem zbor pjevačica franjevačke crkve i hrvatski sjemeništarci. Nakon procesije je u dupkom punoj crkvi održao propovijed najprije starješina samostana na talijanskom jeziku, a zatim je na hrvatskom jeziku govorio jedan hrvatski franjevac. Iz crkve je svijet izlazio prolazeći uz svećev kip i po mogućnosti trgajući koji cvijet, kojim je kip u procesiji bio okićen.

IZ KANFANARA

Svibanjska pobožnost.

Kroz cijeli je mjesec svibanj ujutro i navečer pobožan narod hrlio u župnu crkvu, da pričešću molitvom i žrtvama iskaže svoju odanost Majci Božjoj, svibanjskoj Kraljici. Vjernici su se u lijepom broju okupljali i u procesijama išli do Njoj posvećenih crkvica: u Sv. Mariju od Lakuša u Dvograd, u Sv. Mariju od Zdravlja u Šoščе i Sv. Mariju od Snijega u Morožine, da Njenim zagovorom od Boga isprose potrebnu kišu. Majka nebeska uslišala je naše molbe. Kiša kapetanji je padala, održali su vjernici svibanjsku pobožnost. Svake večeri molili su složno krunicu i tako izvršili obećanje, zadano za vrijeme nedavno održanih misija.

Svibanjsku smo pobožnost svečano završili. Ujutro 31 svibnja u 5 sati bila je sv misa zahvalnica i zajednička sv. pričest. Navečer održala se zahvalna procesija. U procesiji molila se krunica, a pjevački je zbor pjevao Marijine pjesme. Nakon što smo se vratili u crkvu, već je župnik izrekao završni govor, a nakon toga bila je obnova posvete Majci našoj nebeskoj. Narod se je do kasno navečer zadržao u pobožnoj molitvi pred kipom Prec. Srca Marijina.

IZ ROVINJSKOG SELA

Dva lijepa dana.

U trajnoj uspomeni svakog seljana ostat će prva nedjelja svibnja, kad se kod nas održala svečana procesija s kipom Majke Božje, kao i prva nedjelja lipnja, kad je pobožan narod kroz svoje selo pratio Presv. Srce Isusovo. Te je svečanosti molitvom i pjevanjem uzveličao pjevački zbor iz Šoščе, podružnice susjedne nam kanfanarske župe. Pjevanje zbora iz Šoščе veoma nas je oduševilo pa smo i mi odmah osnovali pjevački zbor i dosta su se prve nedjelje mjeseca lipnja održale prve pjevačke vježbe. Dao Bog, da taj početak lijepim vjerskim stvarima ostane trajan u našim dušama.

IZ KRBUNA

Vjenčanje uzorne djevojke.

Na Duhovo, dne 9 lipnja, vjenčala se u našoj župnoj crkvi uzorna kršćanska djevojka Milka Rade s dobrim mladićem Antunom Zelesko iz susjedne gologoričke župe. Vjenčanje je obavio ravnatelj Hrvatskog sjemeništa u Pazinu velec. Jurca kod prve sv. mise. Velec. ravnatelj održao je mladencima i prigodni govor o uzvišenosti svetosti i važnosti sv. ženidbe. Odmah poslije vjenčanog obreda posvetila se nova oltarska Presv. Srcu Isusovu. Pod sv misom primili su mladenci svatovi sve pri sutne djevojke i mnogi ostali sv. pričest. Osim krbunskih djevojaka prisustvovale su vjenčanju također članice Djevojačkog društva iz Gologorice, kojima su se pridružile i neke druge djevojke. Mladencima želimo od srca sreću i Božji blagoslov u njihovom novom životu.

IZ TRVIZA

Uoči mlade mise. — Svečočićka i radovnička zvonjia.

Dne 14 srpnja ove god imat ćemo i mi Trvižani lijepo slavlje. Toga će nedjelje dana prikazati Bogu svoju prvu nekrvnu žrtvu naš domorodac ve.ec. Attilije Palman. Na tu svečanost mi se sada svi spremamo. Među ostalim ure. dujemo i našu crkvu, da u što ljepšem ruhu dočeka mladomisnika onako, kao što i mlada nevjestica dočekuje svoga zaručnika.

Ne će biti na odmet, ako tom prigodom spomenemo, da je naša župa dala dosada više svećenika, od kojih su trojica još na životu. I sada im se eto kao četvrti pridružuje mladomisnik velec Palman. Tri su naša mladića redovnici. Od 1932. do 1946. pošlo je 26 djevojaka iz naše župe u redovnice. Od toga ih je 12 u hrvatskoj kongregaciji milosrdnih sestara sv. Vinka Paulskog, 4 su u slovenskoj kongregaciji školskih sestara, 7 u francuskoj kongregaciji Pomoćnice duša u čistilištu (jedna u Lurdu, a ostale u Parizu i Versalju), 2 u talijanskoj kongregaciji Malih sestara sv. Obitelji, a jedna dominikanka. Od tih redovnica pet ih je umrlo. Osim toga dva dječaka su u Biskupskom sjemeništu u Pazinu, a jedan je u Bogoslovnom sjemeništu u Gorici.

CRKVENE VIJESTI

Značenje i snaga katoličke Crkve.

Poznata američka novinarka Dorothy Thompson napisala je u reviji «The Commonweal» ove značajne riječi:

«Čovjek kada žedja za vječnošću vraća se uvijek u krilo katoličke Crkve. Čovjek nije nikada zadovoljan pa bio on nadnik ili kapitalista, liberalac ili reakcioner. Osjeća se osamljenim i teži za širom zajedničom. A zajednica postoji: zajednica katoličke Crkve, koja se izdiže nad sve nacionalne i ekonomske zajednice. Crkva okuplja oko sebe siromahe i bogaćše, radnike i poslodavce, grešnike i svece. Ona se kroz tisućljeća neprekidno odupire svakom nasilju i svim diktatorima. Ona govori svim jezicima. Ona najbolje poznaje ljudsku slabost i ljudsku slavu. Ona pruža utočište duši i tijelu. Ona održava red usr. ple oružja bez policije, bez koncentracionih logora. To je dom koji sabire Židova i katolike, robove i slobodnjake pod okrilje Kneza mira, skromnosti i ljudske uzajamnosti. U ime Sina Božjega izdiže se vlast njenog poglavara sv. Oca Pape.»

Bivši predsjednik kineske vlade imenovan benediktinskim opatom u Belgiji.

Lou Tseng-Tsiang poznata ličnost iz političkog života Kine, nakon dugogodišnjega vršenja najviših državničkih dužnosti, odlazi godine 1927. među benediktince u jedan samostan u Belgiji, gdje g. 1936. bude zaređen za svećenika.

Rođen je u Sanghaju g. 1870. Nakon dovršenih nauka ulazi u kinesko ministarstvo vanjskih poslova. Kao tajnik poslanstva boravi više godina u Petrogradu, zatim postaju članom haaških konferencija poslanikom u Nizozemskoj, kasnije u Moskvi, a od g. 1912. do g. 1913. nalazi se na položaju predsjednika kineske vlade i ministra vanjskih poslova. Na mirovnoj konferenciji u Versaillesu predsjeda kineskoj delegaciji. Od g. 1922. do g. 1927. vrši dužnost kineskog poslanika u Švicarskoj i stalnog predstavnika kod Društva Naroda.

U katoličku Crkvu pristupio je g. 1911., kada je bio poslanik u Moskvi.

U njemačkoj svibnju o. g. je Otac Papa imenovao ga je opatom jednog benediktinskog samostana u Belgiji.

Katolici istočnoga obreda u Sjedinjenim Američkim Državama.

I Sjevernoj Americi živi preko 700.000 katolika istočnog obreda (grko-katolici). Podijeljeni su u dvije biskupije: u krajinsku su sjedištem u Philadelphiji i hrvatsku, madžarsku i rutensku sa sjedištem u Homesteadu. Veliki broj svećenika redovnika i redovnica, preko 90 škola, više sirotišta, nekoliko sjemeništa te jaka vjerskoprosvjetna djelatnost ilustrirala bi ova vjerska lista najbolje pokazuje njihov sna.an i sadržajan vjerski život.

Dar poljskim školama.

Na poticaj katoličkog sveučilišta u Chicagu sakupljeno je milijun knjiga, koje će kao dar biti poslane u Poljsku za potrebu tamošnjih škola.

Obraćenje engleskog historika.

Engleski historik Milton Waldman stupio je u katoličku crkvu nakon dugogodišnjega proučavanja temeljnih istina katoličke vjere. Svoje obraćenje on opisuje u knjizi «Kako sam postao katolik.»

Katolička Crkva u Norveškoj.

Na poticaj i pod vodstvom poznate norveške književnice svjetskog glasa Sigrid Undset započeo je u Norveškoj jaki pokret među intelektualcima za prestup u katoličku Crkvu.

Katolička Crkva u Norveškoj sada broji oko 3000 vjernika.

Katolička štampa u Njemačkoj.

Mnoge katoličke novine i revije koje su bile zabranjene za vrijeme nacističke vladavine, sada se ponovno tiskaju i slobodno raspačavaju. U Koblenzu tiska se mjesečna duhovno kulturna revija Begegnung. Ponovno izlaze i poznate katoličke novine Reinischer Merkur i Karlsruher Hefte.

Pomoć kanadskih i engleskih katolika potrebnim narodima Evropo.

Na poziv sv. Oca Pape kanadski su katolici sakupili 500.000 kutija hrane, koja se sada otprema u Evropu, gdje će biti podijeljena među najpotrebnije, a napose među djecom.

Engleski katolici sakupili su preko 50.000 šterlina koje su poslali sv. Ocu Papi kao pomoć postradalima u ratu.

Razne vijesti

Pred osamnaest godina na dan 20. lipnja izvršen je u beogradskoj skupštini atentat na zastupnike hrvatske seljačke stranke. Atentator Puniša Račić teško je ranio blagopokojnog vođu hrvatskog naroda S.Stjepana Radića, a još nekoliko članova zastupnika H.S.S.a, dok su Djuro Basariček i Pavle Radić ostali na mjestu mrtvi. «Lipanjske žrtve» ubilježene su zlatnim slovima u povijesti hrvatskoga naroda.

U Parizu zasjeda konferencija ministara vanjskih poslova Francuske, Rusije, Amerike i Engleske. Raspravljaju se sva pitanja u vezi sa zaključenjem mirovnih ugovora.

Prvih dana mjeseca srpnja održat će se ogromne vojničke vježbe s atomskom bombom. Otok Bikini u Tihom oceanu uzet je kao baza, gdje će se isprobati razorno djelovanje atomske energije. Tom prilikom biti će potopljene mnoge ratne ladje bivše njemačke i bivše japanske mornarice.

Za vrijeme boravka maršala Tita u Moskvi postignut je puni sporazum u pitanjima ekonomske, kulturne i vojničke suradnje između Sovjetskog Saveza i Jugoslavije.

Dr. Šonsé jednoglasno je izabran predsjednikom čehoslovačke republike.

Dne 10. lipnja započeo je u Beogradu pred vojnim vijećem Vrhovnoga suda FNRJ javni, proces protiv Dražе Mihailovića. Za taj proces vlada veliko zanimanje u čitavome svijetu. Procesu prisustvuju dopisnici svih većih svjetskih listova i novinskih agencija.

Jeruzalemski Muftija kriomice je otputovao iz Francuske i stigao u Egipat. Egipatska vlada priznala mu je pravu političku izbjeglice i odbila engleski zahtjev za njegovo izručenje.

Dne 4. srpnja održat će se u Manilli svečana proslava nezavisnosti Filipina. Tim danom prestaje svaka podređenost Filipina u odnosu prema Sjedinjenim Američkim Državama.

Philipp Noel Backer izabran je novim predsjednikom engleske laburističke stranke.

U Perziji je postignut sporazum između centralne vlade u Teheranu i autonomne vlade u Azerbejdžanu. Po tom sporazumu Azerbejdžan ostaje u sklopu perzijske države.

Izmedju Sovjetskog Saveza i Afganistana popisan je sporazum u pitanju zajedničke granice i razoružanja pograničnog područja.

Predsjednik madžarske vlade g. Nagy posjetio je Washington i London.

U Grčkoj je došlo do užičnih nereda. Grčki parlamentat izglasao je zakon o izvanrednom stanju u zemlji.

Na sastanku komisije za proučavanja atomske energije sovjetski predstavnik Gromyko zatražio je, da se donese zakon o zabrani proizvodnje atomske energije za ratne svrhe te da se u roku od tri mjeseca uniište sva postojeća skladišta atomskih bomba. Gromyko je ujedno napao stav Amerike, koja da strogim čuvanjem atomske tajne onemogućava svjetski znanstveni suradnju.

U Palestini došlo je do sukoba između britanskih vojnih snaga i židovskih terorista ima više mrtvih, a 5 višin britanskih oficira je ugrabljeno.

U Americi je pronađjeno novo obrambeno oružje protiv djelovanja atomske bombe.

Jaki olkion poharao je neke krajeve sjeveroameričke države Detroit. Poginulo je 20 osoba, a mnogo je kuća porušeno.

U 84. godini života umro je poznati njemački književnik Gerhart Hauptmann.

Bidault, predsjednik francuske kršćanskodemokratske stranke, izabran je predsjednikom nove francuske vlade.

Auriol, socijalistički prvak, izabran je pr. sjednikom francuskog parlamenta.

Dne 18. lipnja navršena je desetogodišnjica smrti poznatog ruskog književnika Maksima Gorkog.

U Parizu je potpisan trgovački ugovor između Francuske i Jugoslavije. Ugovor je stupio na snagu 15. lipnja.

U.N.R.R.A. je poslala Jugoslaviji 700 konja i 85 grla domaće stoke. Pošiljka je iskrena u kršćanskoj ljubavi.

Bivši talijanski kralj Umberto II. nastanio se u Portugaliji. Dužnost privremenog predsjednika talijanske republike vrši predsjednik vlade De Gasperi.

Južnoafrički predsjednik vlade general Smuts naglasio je u održanom govoru pred parlamentom, da će se čovječanstvo naći pred najtežom situacijom, ako Velike sila neće biti u stanju ubrzo uspostaviti mir. Po njegovim riječima potrebno je što prije sazvati svjetsku mirovnu konferenciju.

U Boliviji je u krvi ugušen revolucionarni pokušaj promjene vlasti.

Vrše se pripremni radovi za gradnju moderne autoceste Zagreb Beograd. Dužina ceste trebala bi iznositi manje od 400 kilometara.

U južnoj Italiji došlo je do sudara dvaju vlakova. Poginulo je 13. putnika.

Jugoslavenski tenisači Punčec i Mitić pobijedili su u Parizu sa 3:2 s francuskom reprezentacijom čovom pobjedom Jugoslavija ulazi u finale evropske zone «Davis cupa».

U Njemačkoj su američke i ruske okupacione vlasti zaključila trgovački sporazum na temelju kojega će biti izmijenjena roba između njihovih zona u vrijednosti od 50 milijuna maraka.

Na svećeni način otvorena je zračna trgovačka veza između New Yorka, Praga i Beča.

Katolici!

Neka ne bude doma i obitelji bez vjerskog lista «Gore Srcal» čitajte ga, širite ga i suradujte u njemu!

ZA FOND LISTA

darovao je N. N. iz Trsta 500 lira.

Našem dobročiniteliu iskrena zahvalnost

Izlazi sa dozvolom A.I.S.

Odgovorni urednik sveć Božo Milanović

Tiskara Smolars & Nipote - Trieste